

รูปแบบการสร้างควมรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
(กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)*

A MODEL FOR CREATING RESPONSIBILITY AMONG YOUTHS IN KHLONG SAN
DISTRICT BANGKOK (CASE STUDY SUKSANAREE SCHOOL)

พระปยุตต์ สุรปญโญ (บุญญรัตน์ปภากร)

Phra Punnat Surapunyo (Bunyaratpaphakon)

การพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Social Development Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Email: narongchailopburi@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาวิธีการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 3) เพื่อวิเคราะห์ความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโรงเรียนศึกษานารี จำนวน 341 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าหมวดครูศาสตร์ จำนวน 6 ท่าน นักเรียนกลุ่มกิจกรรม จำนวน 6 ท่านวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

2. วิธีการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร มีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจจริง อดทนต่อสิ่งที่ไม่พึงพอใจต่าง ๆ มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนทุกรายวิชา มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมพรสวรรค์ที่มีในตัวนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียนและเป็นสถานที่ที่นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน ครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญในการให้ความรัก ความอบอุ่นและกำลังใจแก่สมาชิกเพื่อให้สามารถต่อสู้และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตในสังคม ส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักช่วยเหลือตัวเองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ถือเป็นเรื่องหนึ่งที่ช่วยปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นในตัวเองได้มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อสังคม

3. วิเคราะห์ความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เมื่อมีปัญหาพบว่ามีไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ด้วยตัวเองเสมอผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ การศึกษาของนักเรียนประสบผลสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาร่วมกิจกรรม

* Received April 10, 2024; Revised April 20, 2024; Accepted April 30, 2024

ส่งเสริมตามหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนองความสามารถเฉพาะทาง หรือส่งเสริมพรสวรรค์ที่มีในตัวของนักเรียน แบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตน ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว ครอบครัว แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ดูแลเอาใจใส่บิดามารดาให้เหมือนกับที่บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ตน ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม ส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักช่วยเหลือตัวเองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ถือเป็นเรื่องหนึ่งที่จะช่วยปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นในตัวเองได้ มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อสังคม

คำสำคัญ: รูปแบบ; ความรับผิดชอบต่อ; เยาวชน

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the social responsibility of youth in Khlong San District, Bangkok, 2) to study methods for enhancing social responsibility of youth in Khlong San area Bangkok, 3) to analyze the social responsibility of youth in Khlong San area, Bangkok. It is a combined research method between quantitative and qualitative research. A questionnaire was used for a sample group of 341 students at Suksanaree School in Khlong San District, Bangkok. The data were analyzed using basic statistics, i.e. frequency, percentage, mean and standard deviation. Qualitative research Interview with 6 key informants consisting of the school director, the deputy director of the school, the category leader and the teacher, 6 students in the activity group. The collected data were analyzed by the content analysis.

The results of the study were found that:

1. The over all Social responsibility of youth in Khlong San area Bangkok was four at a high level. When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all 4 areas, namely responsibility in education. Responsibility towards educational institutions Family Responsibility and social responsibility.

2. Methods for enhancing social responsibility of youth in Khlong San area Bangkok wave found that diligence real intentions, tolerance of dissatisfaction, a willingness to study in every subject, aiming to instill in student responsibility, promote students' innate talent by participating in various activities organized by the school. The school is a place to educate students and a place where students can do activities useful for studies family is an important source of love. Warmth and encouragement to members to be able to fight and have morale to live in society. Encouraging young people to help themselves in doing various activities is one of the things that can help to instill a sense of social responsibility in themselves. Like having it was found that a public mind and sacrifice for society.

3. For analysis of the social responsibility of youth in Khlong San area Bangkok, when there is a problem or do not understand the lesson, try to study and research by oneself, executives have a vision, successful and diligent Student, participate in various activities of the school by participating in the promotion activities according to the school curriculum. that

meets specific abilities or promote the talents that are in the students, lightening the burden on each other according to their abilities, does not bring trouble to the family, lighten the burden of parents, take care of your parents as your parents, take care of yourself, help to monitor the behavior of people that will be a threat to society. Encouraging young people to help themselves in doing various activities is one of the things that can help to instill a sense of social responsibility in themselves, yielding a public mind and sacrifice for society.

Keywords; Type; Responsibility; Youth

บทนำ

นับตั้งแต่กระแสโลกาภิวัตน์กระแสวัตถุนิยมผ่านเข้ามาสู่สังคมไทย ในการพัฒนาประเทศ ด้านต่าง ๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยภาพรวมอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อทัศนคติ ของสังคมไทย ทำให้คนไทยตกเป็นทาสของวัตถุนิยมและบริโภคนิยม เมื่อโลกมีความเจริญด้านวัตถุ มากยิ่งขึ้นเท่าใด ความเจริญด้านจิตใจของมนุษย์ในสังคมกลับมีความเสื่อมถอยลง เพราะความนิยมใน วัตถุนิยมเรียกได้ว่า คนในปัจจุบันตกอยู่ภายใต้อำนาจของวัตถุนิยมก็ว่าได้ (พุทธทาสภิกขุ, 2542) จากสภาพสังคมในปัจจุบันเราจะพบเห็นข่าวอาชญากรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทุกวันบนหน้าหนังสือพิมพ์โทรทัศน์และสื่ออื่น ๆ อีกมาก ในแต่ละวันข่าวต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นทุกวันอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีวันใดที่จะไม่มีข่าวประเภทอาชญากรรมนี้ ซึ่งผู้ก่ออาชญากรรมมีทั้งผู้ชายผู้หญิงมีทั้งผู้ใหญ่ และเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนมีแนวโน้มในการก่ออาชญากรรมสูงขึ้นเรื่อย ๆ

เยาวชนในวัยนี้อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ช่วงหนึ่งของชีวิต แต่มีความสำคัญต่อชีวิตที่เหลือในภายหน้าของเยาวชนทุกคนวัยนี้เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงเป็นวัยแห่งความอยากรู้อยากเห็น อยากรลองสิ่งใหม่ ๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อนในชีวิตเยาวชนมีหลักการดำเนินชีวิตที่ดีอาจจะเพราะพ่อแม่หรือผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแล ให้คำอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำตลอดจนให้คำตักเตือนต่าง ๆ และเยาวชนได้ยึดถือนำไปปฏิบัติตาม โดยเยาวชนเหล่านี้ก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไปในอนาคต ซึ่งส่วนเยาวชนที่ปราศจากคนดูแลเอาใจใส่คอยให้คำแนะนำคำสั่งสอนเยาวชนนั้นก็อาจเดินหลงทางไปในทางที่ไม่ถูกต้อง คบกับผู้ที่มีความประพฤติไม่ดีหรือมีอาชีพไม่สุจริตชักชวนให้ไปกระทำความผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรมได้ หรือแม้แต่การหลอกเยาวชนไปทำประโยชน์ให้กับผู้ใหญ่ที่คอยหวังตักตวงผลประโยชน์จากเยาวชนที่ยังอ่อนประสบการณ์ต่อโลก เช่น หลอกให้ไปค้ายาเสพติด หรือค้ายา (อภิญา เวชชัย, 2546) ไม่มีเด็กคนใดที่อยากเกิดมาเป็นคนเลวคนชั่ว ทุกคนล้วนต้องการเป็นคนดีที่ได้รับการยอมรับยกย่องจากคนรอบข้างทั้งนั้น แต่ใครหรือสิ่งใดเป็นปัจจัยทำให้เยาวชนกระทำความผิดถึงขั้นก่ออาชญากรรม ทุกคนต่างก็ทราบดีว่าเยาวชนจะต้องเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต หากเยาวชนกล้าที่จะก่ออาชญากรรมตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่คนเหล่านี้ก็พร้อมที่จะเป็นอาชญากรผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต

เยาวชนเป็นอนาคตของชาติที่มีคุณค่าที่สุดในบรรดาทรัพยากรทั้งหลายไม่ว่าจะเป็น เงิน วัสดุ อุปกรณ์ การจัดการ เพราะมนุษย์เป็นสิ่งที่มีชีวิต สามารถใช้สติปัญญา ใช้ความคิดที่ได้รับมา จากการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนางานในด้านต่าง ๆ ให้เกิดความเจริญก้าวหน้าได้ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรืออื่น ๆ และการที่จะพัฒนาในทุก ๆ สิ่งให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายได้นั้นต้องมีพื้นฐานมาจาก

มนุษย์นั่นเอง แต่เนื่องจากทุกวันนี้โลกมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไป อย่างรวดเร็ว เป็นโลกแห่งข่าวสารไร้พรมแดนเกิดความเจริญด้านการคมนาคม และเทคโนโลยี มีการติดต่อเชื่อมโยงกันได้ทั่วโลก พลเมืองโลกไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่แห่งใดก็สามารถติดต่อกันได้อย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจการค้า การลงทุน การบริการ ด้านสังคม และด้านการเมือง เกิดการแพร่กระจาย และการกลืนกลายทางความคิด ค่านิยม วัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วิทยาการต่าง ๆ มีการพัฒนา ปรับปรุงให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องตามยุคตามสมัย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าโลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งโลกาภิวัตน์ (Globalization) ประกอบกับความต้องการของมนุษย์มีไม่สิ้นสุดจนทำให้มนุษย์แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นซึ่งกันและกัน เอาเปรียบซึ่งกันและกัน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งประเทศไทยก็ได้กำหนดนโยบายหรือแผนพัฒนาต่าง ๆ เพื่อรองรับในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไว้ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ก็ยังเป็นเหตุทำให้ นักศึกษาระดับอุดมศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม ทศนคติ ความเชื่อ การรับรู้ การเรียนรู้ในด้านต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงความรู้สึก ความเข้าใจ และพฤติกรรมการปฏิบัติเบี่ยงเบนไปในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง มีการดำรงชีวิต ประจำวันเป็นแบบบริโภคนิยม เน้นความเป็นวัตถุนิยม หลงใหลในกิจกรรมบันเทิง และสิ่งที่เป็น อบายมุขต่าง ๆ ไม่รับรู้ และสนใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้านค่านิยมและวัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมของชาติ ถูกกลืนเลือน โดยให้ความสำคัญกับค่านิยม และวัฒนธรรมประเพณีของชาติอื่นมากกว่า ชาดการมีสัมมาคาราวะต่อผู้ที่สูงวัยกว่า ความสัมพันธ์หรือการช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกัน และความมีน้ำใจไมตรีลดลง เกิดการแก่งแย่ง ชิงดีชิงเด่น เอาเปรียบซึ่งกันและกัน ชาดความสามัคคีในหมู่คณะ ไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น ชาดการยึดถือประโยชน์ส่วนร่วม มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก อารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดแปรปรวน ก้าวร้าว รุนแรง ซึ่งผลที่ตามมาก็คือ การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดั้งเดิม สิ่งที่ถูกต้องในทางศีลธรรม หรือที่เรียกว่า จริยธรรม ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเสื่อมสลาย มีความสมบูรณ์ และเจริญเติบโตแต่เพียงร่างกาย แต่จิตใจกลับเสื่อมถอยชาดความสมดุลของทรัพยากรมนุษย์ซึ่งจะต้องมีความสมบูรณ์ทั้งทางกายและทางจิตใจไปพร้อม ๆ กัน

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาแล้ว เราควรนำเอาหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า มาทำการศึกษา “รูปแบบการสร้างควมรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)” เพื่อประยุกต์เป็นรูปแบบการพัฒนาสังคมเชิงพุทธบูรณาการ สำหรับเยาวชน กรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นหลักที่ใช้ธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็น ผลทำให้เยาวชนได้นำความสุขมาให้แก่ตนเอง แก่ผู้อื่นในสังคมหรือองค์กร รวมถึงมีความสมบูรณ์พร้อมทั้งทางกายและจิตใจ ซึ่งการนำหลักพุทธที่สำคัญมาปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสังคมเชิงบูรณาการตามหลักพุทธ ของเยาวชนในเขตพระนคร คือ หลักกุศลกรรมบถ 10 อันเป็นธรรมไปสู่การ สร้างกุศลมี 10 ประการ เป็นอีกหนึ่งหลักธรรมที่เป็นข้อห้ามความวิบัติหรือความชั่วครบทั้ง 3 ช่องทางกล่าวคือ 1. กายสุจริต 3 ได้แก่ไม่ทำให้ชีวิตสัตว์ตกลง ไม่ลักทรัพย์ไม่ประพฤติผิดในกาม 2. วาจาสุจริต 4 ได้แก่ เว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากการพูดส่อเสียด เว้นจากการพูดคำหยาบ เว้นจากการ พูดเพ้อเจ้อ และ 3. มโนสุจริต 3 ได้แก่ ไม่โลภอยากได้ของคนอื่น ไม่คิดอาฆาตพองร้าย มีความ เห็นชอบตามท านองคลองธรรม จะเห็นว่าความเชื่อในหลักกุศลกรรมบถ 10 เป็นข้อห้ามทางกาย วาจา และใจ ผลการปฏิบัติเพื่อความสงบสุขภายนอก และความสงบสุขของจิตใจตนเอง คือ ความสุข กาย และสุขใจ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาวิธีการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน

กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อวิเคราะห์ความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการสร้างควมรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)” เป็นรูปแบบงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สภาพการสร้างควมรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี) ใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน

ขั้นตอนที่ 2 วิธีการพัฒนาการสร้างควมรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี) โดยวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ข้อมูลหลัก 6 คน และการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มกิจกรรม จำนวน 6 คน ได้แก่ นักเรียนกลุ่มกิจกรรมเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่ 3 เสนอการพัฒนาการสร้างควมรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี) โดยการวิเคราะห์เอกสาร ผลการสอบถาม และผลการสัมภาษณ์

ขั้นตอน	วิธีการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการวิจัย
ขั้นตอนที่ 1 สภาพการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)	1. ใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน	1. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ	สภาพการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)
ขั้นตอนที่ 2 วิธีการพัฒนาการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)	1. วิเคราะห์เอกสาร 2. การสัมภาษณ์ผู้บริหาร 6 ท่าน 3. การสัมภาษณ์นักเรียน 6 คน	1. การวิเคราะห์เนื้อหา 2. การวิเคราะห์เนื้อหา	วิธีการพัฒนาการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)
ขั้นตอนที่ 3 เสนอการพัฒนาการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)	1. การวิเคราะห์เอกสาร 2. ผลการสอบถาม 3. ผลการสัมภาษณ์	1. การวิเคราะห์เนื้อหา	รูปแบบการพัฒนาการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)

ตารางขั้นตอนการวิจัย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรได้แก่ นักเรียนโรงเรียนศึกษานารี ในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานครระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 3,270 คน (โรงเรียนศึกษานารี, 2564)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนศึกษานารี ในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานครจำนวน 341 คน จากการคำนวณสูตร โดยคิดตามตารางคำนวณของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) นั้นมีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Krejcie & Morgan, 2564)

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนศึกษานารี จำนวน 6 ท่าน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าหมวด และครูที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของโรงเรียนศึกษานารี ในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเอง จากแนวคิด ทฤษฎี ที่ได้ทบทวนมาแล้ว แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการงาน (Check List) โดยถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)

2. **แบบสัมภาษณ์** เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยมีประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับวิธีการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญคณาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย กลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. นำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และ นำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยทำการนัดหมาย วัน เวลา ที่จะขอความช่วยเหลือในแจกแบบสอบถามและเก็บคืน

2. การสัมภาษณ์ (Interview) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์

2. นำหนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์และเอกสารที่เกี่ยวกับการวิจัยไปมอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการให้สัมภาษณ์

3. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และทำการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วย การจดบันทึกภาพนิ่ง และเครื่องบันทึกเสียง

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการศึกษาศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดปราจีนบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 174 คน เพศหญิง จำนวน 192 คน มีอายุ 13-15 ปี จำนวน 138 คน และอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 11 คน ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 102 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 62 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 50 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 44 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 44 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 39 คน ตามลำดับ

ความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ภาพรวมทั้ง 3 ด้าน เยาวชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา และด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ตามลำดับสามารถสรุปในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน เพื่อวัดความขยัน และอดทน ต่อหน้าที่ของนักเรียน เช่น เข้าเรียนสม่ำเสมอ ส่งงานตรงเวลา มีความสุขกับการเรียน เป็นต้น เมื่อมีปัญหา หรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ด้วยตัวเองเสมอ

2. ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา

3. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ มีความตั้งใจช่วยเหลืองานต่าง ๆ ภายในบ้าน แบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน ตามความสามารถของตน ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว

2. ผลการศึกษาวิธีการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

1. ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ การศึกษาเล่าเรียนให้ประสบผลสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจจริง อดทนต่อสิ่งที่ไม่พึงพอใจต่าง ๆ มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนทุกรายวิชามุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทั้งในหน้าที่ของตนเอง รวมถึงรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนของตนเองอันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า

2. ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ได้แก่ ร่วมกิจกรรมส่งเสริมตามหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนองความสามารถเฉพาะทาง หรือส่งเสริมพรสวรรค์ที่มีในตัวของนักเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียนและเป็นสถานที่ที่นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

3. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ ครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญในการให้ความรัก ความอบอุ่นและกำลังใจแก่สมาชิกเพื่อให้สามารถต่อสู้และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตในสังคมได้แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ดูแลเอาใจใส่ติดตามดูแลให้เหมือนกับที่บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ตน ดูแลให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดูแลเยี่ยมเจ็บไข้ได้ป่วยช่วยเหลืองานภายในครอบครัวตามโอกาส

3. วิเคราะห์ความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

1. ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ ผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน เพื่อวัดความขยัน และอดทน ต่อหน้าที่ของนักเรียน เช่น เข้าเรียนสม่ำเสมอ ส่งงานตรงเวลา มีความสุขกับการเรียน เป็นต้นเมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ด้วยตัวเองเสมอผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ การศึกษาเล่าเรียนให้ประสบผลสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจจริง อดทนต่อสิ่งที่ไม่พึงพอใจต่างๆ มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนทุกรายวิชามุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทั้งในหน้าที่ของตนเอง รวมถึงรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนของตนเองอันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า

2. **ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา** ได้แก่ ไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาร่วมกิจกรรมส่งเสริมตามหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนองความสามารถเฉพาะทาง หรือส่งเสริมพรสวรรค์ที่มีในตัวของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นโรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียน และเป็นสถานที่ที่นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

3. **ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว** ได้แก่ มีความตั้งใจช่วยเหลืองานต่าง ๆ ภายในแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตน ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัวครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญในการให้ความรัก ความอบอุ่นและกำลังใจแก่สมาชิกเพื่อให้สามารถต่อสู้และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตในสังคมได้ แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ดูแลเอาใจใส่บิดามารดาให้เหมือนกับที่บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ตน ดูแลให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดูแลยามเจ็บไข้ได้ป่วยช่วยเหลืองานภายในครอบครัวตามโอกาส

อภิปรายผลการวิจัย

1. **ผลศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน** ครูมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

1. **ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน** พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน เพื่อวัดความขยัน และอดทน ต่อหน้าที่ของนักเรียน เช่น เข้าเรียนสม่ำเสมอ ส่งงานตรงเวลา มีความสุขกับการเรียน เป็นต้น เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองเสมอ

2. **ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา** พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา

3. **ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว** พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ มีความตั้งใจช่วยเหลืองานต่าง ๆ ภายในบ้าน แบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตน ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว

2. **การศึกษาวิธีการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร**

1. **ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน** ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ การศึกษาเล่าเรียนให้ประสบผลสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจจริง อดทนต่อสิ่งที่ไม่พึงพอใจต่าง ๆ มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนทุกรายวิชามุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อทั้งในหน้าที่ของตนเอง รวมถึงรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนของตนเองอันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า

2. **ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา** ได้แก่ ร่วมกิจกรรมส่งเสริมตามหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนองความสามารถเฉพาะทาง หรือส่งเสริมพรสวรรค์ที่มีในตัวของนักเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียนและเป็นสถานที่ที่นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

3. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ ครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญในการให้ความรัก ความอบอุ่นและกำลังใจแก่สมาชิกเพื่อให้สามารถต่อสู้และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตในสังคมได้แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ดูแลเอาใจใส่บิดามารดาให้เหมือนกับที่บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ตน ดูแลให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดูแลเยี่ยมเจ็บไข้ได้ป่วยช่วยเหลืองานภายในครอบครัวตามโอกาส

3. วิเคราะห์ความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

1. ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน เพื่อวัดความขยัน และอดทน ต่อหน้าที่ของนักเรียน เช่น เข้าเรียนสม่ำเสมอ ส่งงานตรงเวลา มีความสุขกับการเรียน เป็นต้น เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ด้วยตัวเองเสมอผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ การศึกษาเล่าเรียนให้ประสบผลสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจจริง อดทนต่อสิ่งที่ไม่พึงพอใจต่าง ๆ มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนทุกรายวิชามุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทั้งในหน้าที่ของตนเอง รวมถึงรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนของตนเองอันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า

2. ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ได้แก่ ไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาร่วมกิจกรรมส่งเสริมตามหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนองความสามารถเฉพาะทาง หรือส่งเสริมพรสวรรค์ที่มีในตัวนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นโรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียน และเป็นสถานที่ที่นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

3. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ มีความตั้งใจช่วยเหลืองานต่าง ๆ ภายในแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตน ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัวครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญในการให้ความรัก ความอบอุ่นและกำลังใจแก่สมาชิกเพื่อให้สามารถต่อสู้และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตในสังคมได้ แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ดูแลเอาใจใส่บิดามารดาให้เหมือนกับที่บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ตน ดูแลให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดูแลเยี่ยมเจ็บไข้ได้ป่วยช่วยเหลืองานภายในครอบครัวตามโอกาส

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ครูมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

1.1. ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน เพื่อวัดความขยัน และอดทน ต่อหน้าที่ของนักเรียน เช่น เข้าเรียนสม่ำเสมอ ส่งงานตรงเวลา มีความสุขกับการเรียน เป็นต้น เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ด้วยตัวเองเสมอ

1.2. ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา

1.3. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ มีความตั้งใจช่วยเหลืองานต่าง ๆ ภายในบ้าน แบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตน ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว

1.4. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม มีส่วนช่วยคิดและแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม รักษาสาธารณสมบัติของชาติให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของชาติ

จากผลการวิจัยในเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานครในระดับที่มากอาจเนื่องมาจากมีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน ไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น มีความตั้งใจช่วยเหลืองานต่าง ๆ ภายในบ้าน และช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม ที่สอดคล้องกับเนื้อหาซึ่งผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระครูสังฆกิจโสภณ, 2559) ทำการวิจัยเรื่อง “ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง 3.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยและอาชีพผู้ปกครอง ต่างกันมีความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนนักเรียนที่มีอายุ ระดับชั้นเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรม ต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา และอุปสรรค ในการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ช่วงเวลาพักผ่อนน้อยเกินไปจึงเข้าเรียนตามรายวิชาไม่ทัน คุณครูสอนไม่เข้าใจทำให้ไม่อยากเข้าเรียน ขาดความรับผิดชอบต่อที่บ้าน หรือรายงานที่คุณครูมอบหมายให้ส่งตามเวลา ไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น บ่อยครั้งที่นักเรียนประพฤติผิดกฎระเบียบที่โรงเรียนตั้งไว้ ขาดการรักษาเวลาในการมาเรียนเนื่องจากปัญหารถติดจึงมาเรียนสาย ขาดความรับผิดชอบต่องานในบ้านที่ได้รับมอบหมายจากผู้ปกครอง ขาดการเชื่อฟังคำสั่งว่ากล่าวตักเตือนจากผู้ปกครอง ติดเพื่อนจนลืมห่างงานบ้านที่ผู้ปกครองมอบหมายให้ ขาดความมีน้ำใจ หรือเสียสละเวลาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ขาดการห้ามหรือไม่กล้าตักเตือนเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อนสูบบุหรี่ในโรงเรียนเพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตน ขาดการสนับสนุนจากทางโรงเรียนเพื่อให้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนหรือสังคมที่จัดขึ้นในชุมชนบริเวณใกล้โรงเรียน

2. การศึกษาวิธีการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

1. **ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน** ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ การศึกษาเล่าเรียนให้ประสบผลสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจจริง อดทนต่อสิ่งที่ไม่พึงพอใจต่างๆ มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนทุกรายวิชามุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทั้งในหน้าที่ของตนเอง รวมถึงรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนของตนเองอันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า

2. **ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา** ได้แก่ ร่วมกิจกรรมส่งเสริมตามหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนองความสามารถเฉพาะทาง หรือส่งเสริมพรสวรรค์ที่มีในตัวของการนักเรียนการเข้า

ร่วมกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียนและเป็นสถานที่ที่นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

3. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ ครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญในการให้ความรัก ความอบอุ่นและกำลังใจแก่สมาชิกเพื่อให้สามารถต่อสู้และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตในสังคมได้ แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ดูแลเอาใจใส่บิดามารดาให้เหมือนกับที่บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ตน ดูแลให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดูแลยามเจ็บไข้ได้ป่วยช่วยเหลืองานภายในครอบครัวตามโอกาส

4. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ ส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักช่วยเหลือตัวเองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ถือเป็นเรื่องหนึ่งที่จะช่วยปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นในตัวเองได้ มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อสังคม จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นจากความปรารถนาภายในจิตใจของเยาวชนเอง ช่วยกันสร้างสังคมที่น่าอยู่ การลงมือทำสิ่งดี ๆ ให้เกิดขึ้นโดยเริ่มต้นที่ดีในการสร้างความคุ้นเคยและเรียนรู้วิธีการตอบสนองต่อผู้คนที่มีความแตกต่างสร้างความรู้สึกรับรู้ถึงความผูกพันในการเป็นส่วนหนึ่งในระบบสังคมและสภาพแวดล้อม

ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าวิธีการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานครต้องเริ่มจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ การศึกษาเล่าเรียนให้ประสบผลสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจจริง อดทนต่อสิ่งที่ไม่พึงพอใจต่าง ๆ มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนทุกรายวิชา ร่วมกิจกรรมส่งเสริมตามหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนองความสามารถเฉพาะทาง หรือส่งเสริมพรสวรรค์ที่มีในตัวของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญในการให้ความรัก ความอบอุ่นและกำลังใจแก่สมาชิกเพื่อให้สามารถต่อสู้และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตในสังคมได้ ส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักช่วยเหลือตัวเองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ถือเป็นเรื่องหนึ่งที่จะช่วยปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นในตัวเองได้ มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อสังคม จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นจากความปรารถนาภายในจิตใจของเยาวชนเอง ซึ่งผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชิต เนาวพันธุ์กุล (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนโรงเรียนลำปางวิทยาคม อำเภอเวียงตาล จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า จากการพัฒนาการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนโรงเรียนลำปางวิทยาคม อำเภอเวียงตาล จังหวัดกาฬสินธุ์ ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยการจัดการประชุมระดมความคิดเห็น การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและการนิเทศภายใน พบว่า หลังจากกลุ่มผู้ร่วมศึกษาคนควาได้ใช้กลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการวางแผนและหาวิธีการทำงานร่วมกันทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาคนความีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับนักเรียนไม่น้อยกว่าการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน ได้แก่ การพบปะผู้ปกครองนักเรียนทั้งที่บ้านและเชิญผู้ปกครองมาประชุมที่โรงเรียนทำให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในกำกับการดูแลพฤติกรรมนักเรียน ทำให้นักเรียนมีการปรับตัวและความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น การอบรมคุณธรรมจริยธรรมตามโครงการ “ลูกลำปางทำดีเพื่อพ่อ” ทำให้นักเรียนมีความอดทน มีกตัญญู มีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน การประกวดนักเรียนตัวอย่างจากกลุ่มเป้าหมายทำให้นักเรียนมีการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองทำให้นักเรียนมาสายลดลง ขาดเรียนลดลง หนีเรียนน้อยลง แต่งกายเรียบร้อยมากขึ้น ทรงผมถูกต้องตามระเบียบเข้าแถวรวมกิจกรรมของโรงเรียนดีขึ้น ช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียนดีขึ้น การนิเทศภายในทำให้ครูสามารถวางแผนจัดทำโครงการและดำเนินงานตามโครงการ ตลอดจนกำกับ ติดตาม ผลการพัฒนาการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและโรงเรียนบรรลุตาม

เป้าหมาย แต่ยังมีนักเรียนบางคนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายทางกลุ่มผู้ศึกษาคนคว่าจึงได้รวมวางแผนการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนทำให้เพื่อนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเสริมสร้างความรับผิดชอบของนักเรียนยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์โดยการชักชวน แนะนำและตักเตือนเพื่อน ให้ปฏิบัติตามตามระเบียบวินัยของโรงเรียน พบว่า นักเรียนพัฒนาความรับผิดชอบดีขึ้นโดยสรุป การพัฒนาความรับผิดชอบนักเรียนของโรงเรียนลำปางวิทยาคม อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และความรับผิดชอบต่อโรงเรียนโดยใช้กลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรับผิดชอบ การนิเทศภายใน และการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนให้ได้รับความร่วมมือจากครูผู้ปกครอง และทุกคนที่เกี่ยวข้อง มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลได้อย่างต่อเนื่องทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อโรงเรียนดีขึ้น

3. วิเคราะห์ความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

1. ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ มี 1. มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน เพื่อวัดความขยัน และอดทน ต่อหน้าที่ของนักเรียน เช่น เข้าเรียนสม่ำเสมอ ส่งงานตรงเวลา มีความสุขกับการเรียน เป็นต้น เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ด้วยตัวเองเสมอ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ การศึกษาเล่าเรียนให้ประสบผลสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจจริง อดทนต่อสิ่งที่ไม่พึงพอใจต่าง ๆ มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนทุกรายวิชามุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อทั้งในหน้าที่ของตนเอง รวมถึงรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนของตนเองอันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า

2. ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ได้แก่ ไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาร่วมกิจกรรมส่งเสริมตามหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนองความสามารถเฉพาะทาง หรือส่งเสริมพรสวรรค์ที่มีในตัวนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นโรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่นักเรียน และเป็นสถานที่ที่นักเรียนทำกิจกรรมต่างที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

3. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ มีความตั้งใจช่วยเหลืองานต่างๆ ภายในแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตน ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัวครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญในการให้ความรัก ความอบอุ่นและกำลังใจแก่สมาชิกเพื่อให้สามารถต่อสู้และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตในสังคมได้ แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ดูแลเอาใจใส่บิดามารดาให้เหมือนกับที่บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ตนดูแลให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดูแลเยี่ยมเจ็บไข้ได้ป่วยช่วยเหลืองานภายในครอบครัวตามโอกาส

4. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม มีส่วนช่วยคิดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของรักษาสาธารณสมบัติของชาติให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของชาติ ส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักช่วยเหลือตัวเองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ถือเป็นเรื่องหนึ่งที่จะช่วยปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นในตัวเองได้ มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อสังคม จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นจากความปรารถนาภายในจิตใจของเยาวชนเอง ช่วยกันสร้างสังคมที่น่าอยู่ การลงมือทำสิ่งดี ๆ ให้เกิดขึ้น เริ่มต้นที่ดีในการสร้างความคุ้นเคยและเรียนรู้วิธีการตอบสนองต่อผู้คนที่มีความแตกต่าง สร้างความรู้สึกถึงความผูกพันในการเป็นส่วนหนึ่งในระบบสังคมและสภาพแวดล้อม

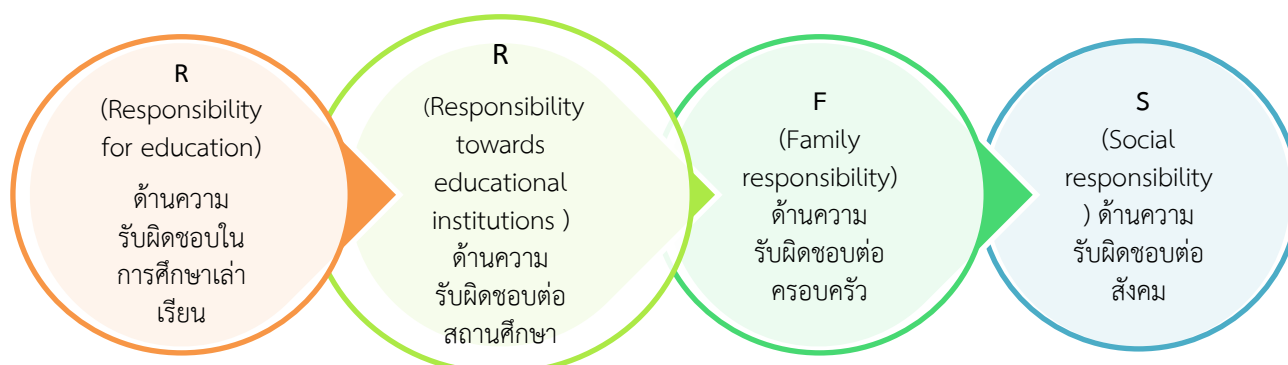
จากผลการวิจัยเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่าความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขต คลองสาน กรุงเทพมหานคร เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ด้วยตัวเองเสมอ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ การศึกษาเล่าเรียนให้ประสบผลสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจจริงอดทนต่อสิ่งที่ไม่พึง

พอใจต่าง ๆ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาร่วมกิจกรรมส่งเสริมตามหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนองความสามารถเฉพาะทาง หรือส่งเสริมพรสวรรค์ที่มีในตัวนักเรียนไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัวครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญในการให้ความรัก ความอบอุ่น และกำลังใจแก่สมาชิก เพื่อให้สามารถต่อสู้และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตในสังคมได้แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ดูแลเอาใจใส่บิดามารดาให้เหมือนกับที่บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ตน ดูแลให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักช่วยเหลือตัวเองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ถือเป็นเรื่องหนึ่งที่จะช่วยปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นในตัวเองได้มีจิตสาธารณะ และเสียสละเพื่อสังคม จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นจากความปรารถนาภายในจิตใจของเยาวชนเองช่วยกันสร้างสังคมที่น่าอยู่ การลงมือทำสิ่งดี ๆ ให้เกิดขึ้นโดยผลการวิจัยนี้ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี โอ่งเจริญ และภุริทัต ศรีอร่าม (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลของการสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมตามแนวพุทธให้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมตามแนวพุทธสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบฝึกกรรมฐานกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมงานศิลปะ โดยหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความรับผิดชอบต่อตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง เมื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อตนเองก่อนการทดลองและหลังการทดลองแล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนการเปรียบเทียบผลของการสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมตามแนวพุทธสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบฝึกกรรมฐานกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมงานศิลปะ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

องค์ความรู้วิจัย

จากการสอบถามเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานครจำนวน 341 คน ทำการสัมภาษณ์สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าหมวด และครูจำนวน 6 ท่าน และนักเรียนกลุ่มกิจกรรมจำนวน 6 คน ผู้วิจัยขอเสนอองค์ความรู้จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)

แผนภาพองค์ความรู้จากการวิจัย “2RFS Model”

คำอธิบายสัญลักษณ์

แผนภาพแสดงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการสร้างความรู้รับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (กรณีศึกษาโรงเรียนศึกษานารี)” ได้แก่

“5RFS Model”

R หมายถึง Responsibility for education ด้านความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน การที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายด้วยความขยันหมั่นเพียรอดทนเข้าห้องเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่นัดหมายเมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้าเมื่อทำแบบฝึกหัดผิดก็ยอมรับว่าผิดแล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องด้วยตนเองอยู่เสมอ

R หมายถึง Responsibility towards educational institutions ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษารักษาผลประโยชน์เกียรติยศชื่อเสียงของสถานศึกษาช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษาไม่ขีดเขียนฝาผนังห้องเรียนห้องน้ำแต่งเครื่องแบบนักเรียนเรียบร้อยไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น คอยตักเตือนเพื่อนที่จะหลงผิดอันจะทำให้โรงเรียนเสียชื่อเสียงเมื่อโรงเรียนต้องการความร่วมมือหรือความช่วยเหลือก็เต็มใจให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามความสนใจและความสามารถของตนเพื่อสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน เช่นเป็นนักกีฬาแต่คำขวัญเรียงความและอื่น ๆ

F หมายถึง Family responsibility ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว การที่นักเรียนตั้งใจช่วยเหลืองานต่าง ๆ ภายในบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตนและรู้จักแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติตนเพื่อความสุขและชื่อเสียงของครอบครัวช่วยแก้ปัญหาการที่สมาชิกไม่เข้าใจกันช่วยครอบครัวประหยัดไฟฟ้าน้ำอาหารสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้านและอื่น ๆ

S หมายถึง Social responsibility ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และสังคมบำเพ็ญประโยชน์และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชนและสังคมอย่างเต็มความสามารถช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม ให้ความรู้ความสนุกเพลิดเพลินแก่ประชาชนตามความสามารถของตนช่วยคิดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของสังคม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1. ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับเมื่อทำแบบฝึกหัดผิดก็ยอมรับว่าผิดแล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องด้วยตนเองอยู่เสมอ
2. สนับสนุนให้คอยตักเตือนเพื่อนที่จะหลงผิดอันจะทำให้โรงเรียนเสียชื่อเสียง
3. ครูมีการส่งเสริมให้ปฏิบัติตนเพื่อความสุขและชื่อเสียงของครอบครัว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
2. ควรศึกษาวิธีการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน

3. ความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- โรงเรียนศึกษานารี. (2564). *ข้อมูลนักเรียน โรงเรียนศึกษานารี ปีการศึกษา 2563*. สืบค้น 27 มกราคม 2564, จาก https://data.bopp-obec.info/emis/schooldata-view_student.php?School_ID=1010720076&AreaCODE=101701
- พิชิต เนาวพันธุ์กุล. (2552). *การพัฒนาความรับผิดชอบต่อของนักเรียนโรงเรียนลำปางวิทยาคม อำเภอเวียงตาล จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระครูสังฆกิจโสภณ. (2559). *ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม) พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พุทธทาสภิกขุ. (2542). *บางแง่มุมของกามในทัศนะพุทธทาสภิกขุ*. (น.45-47). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุภาพใจ.
- อภิญา เวชยชัย. (2546). *การศึกษาทบทวนสภาวะการณ์ปัญหาของครอบครัวไทยและข้อเสนอต่อ นโยบายการพัฒนาสถาบันครอบครัว*. ปทุมธานี: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัญชลี โองเจริญ และภริทัต ศรีอร่าม. (2552). *ผลของการสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมตามแนวพุทธให้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา* (รายงานผลวิจัย). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนวัดโสธรวราราม.
- Krejcie & Morgan. (2564). *ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน*. สืบค้น 27 มกราคม 2564, จาก <https://sites.google.com/site/bb24559r/khnad-khxng-klum-tawxyang-thi-hemaa-sm>